

**КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ**

Циклова комісія з педагогічної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Проректор науково-методичної
та навчальної роботи**

О.Б. Жильцов

2017 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІЧНА ЕТИКА

галузь знань:

0101 Педагогічна освіта

спеціальність:

5.01010601 Соціальна педагогіка

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА Ідентифікаційний код 02136554	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма № <u>2043/17</u>	
<u>[Signature]</u> (підпис)	<u>[Signature]</u> (прізвище і ініціали)
« »	2017

Київ 2017 рік

Робоча програма «Педагогічна етика» для студентів галузі знань 0101
Педагогічна освіта, за спеціальністю 5.01010601 Соціальна педагогіка

Розробник: Потоцька Юлія Вячеславівна,

викладач циклової комісії з педагогічної освіти

Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму схвалено на засіданні циклової комісії з педагогічної освіти

Протокол від «29» серпня 20 17 року № 1

Голова циклової комісії Л.Л. Артюх

© _____, 20__ р.

© _____, 20__ р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів 2	Галузь знань 0101 Педагогічна освіта	Нормативна
	Спеціальність 5.01010601 Соціальна педагогіка	
Змістових модулів - 2		Рік підготовки
Загальна кількість годин - 60		3-й
		Семестр
		5-й
		Кредити
		2
Тижневих годин для денної форми навчання: 2,7 год. самостійної роботи студента – 2 год.		Лекції
	10 год.	
	Семінарські	
	8 год.	
	Практичні	
	10 год.	
	Модульний контроль	
	4 год.	
	Індивідуальні заняття	
	8 год.	
Самостійна робота		
20 год.		
		Вид контролю: залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Пояснювальна записка

У сучасних умовах гуманізації та розвитку громадянського суспільства в Україні актуальною є проблема підвищення рівня морально-психологічної підготовки представників різних професій. Особливо ця проблема стосується соціальних педагогів, які у своїй професійній діяльності взаємодіють із молодими людьми, у яких відбувається становлення емоційно-вольової сфери, що вимагає від соціального педагога відповідного етичного ставлення та високої моральної культури взаємодії.

Мета курсу «Педагогічна етика» полягає у формуванні в студентів знань, умінь та навичок етичної поведінки у різних професійних ситуаціях.

Зміст курсу упорядкований у відповідності з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати студент відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Педагогічна етика», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Завдання курсу:

- ознайомити студентів з основними поняттями навчальної дисципліни (етика соціального педагога, моральна свідомість педагога, етичні принципи та цінності педагогічної діяльності, моральний обов'язок та відповідальність соціального педагога, педагогічна справедливість);
- розкрити соціальну та виховну значущість дотримання педагогом норм педагогічної етики у професійній діяльності;
- ознайомити майбутнього вчителя з принципами, нормами і правилами професійно-педагогічної поведінки і чітким їх засвоєнням;
- формувати моральні цінності педагогічної професії та відповідні якості педагога;
- розвивати у майбутніх соціальних педагогів етичну культуру на рефлексивній основі, спонукати їх до самоаналізу своїх вчинків;
- навчити визначати типові помилки педагогічної поведінки, пов'язаних із порушенням норм педагогічної моралі;
- розкривати особливості етичної поведінки педагога при розв'язанні складних педагогічних ситуацій;
- навчити психолого-педагогічними засадами морального самовдосконалення педагога.

В результаті вивчення навчальної дисципліни «Педагогічна етика» у студентів мають бути сформовані такі **предметні компетентності**:

- визначати професійно важливі якості педагога, які мають моральну природу;
- здатність виділяти моральні домінанти певних людських спільнот в різні історичні епохи;
- визначати співвідношення структури особистості педагога з вимогами до його професійної діяльності;
- здатність моделювати зразки моральної поведінки соціального педагога у різних педагогічних ситуаціях;
- діагностувати та коректувати власний рівень моральної вихованості,

морально-професійні якості;

- взаємодіяти із клієнтами та колегами відповідно до етичних принципів, норм та правил;

- виявляти та аналізувати типові помилки професійної поведінки вчителя, що пов'язані з порушенням норм педагогічної моралі;

- вміння формулювати ціннісні орієнтації та моральні ідеали сучасного українського суспільства.

Курс реалізовується через систему лекцій, семінарських та практичних занять. Зміст розроблено з врахуванням положень кредитно-модульного навчання. Таблиці модульного контролю, контролю за систематичною та активною роботою допоможуть студентам самостійно вести облік виконаної роботи.

Вивчення курсу «Педагогічна етика» здійснюється на V семестрі, закінчується підсумковим видом контролю – заліком. Загальна кількість годин становить 60 год, з яких 10 год. – лекції, 10 год. – семінарські заняття, 10 год. – практичні заняття, 4 год. – модульний контроль, 8 год. – індивідуальних занять, 20 год. – самостійна робота.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Загальні засади педагогічної етики

Тема 1. Предмет, структура, функції та завдання педагогічної етики.

Тема 2. Моральна свідомість та самосвідомість особистості соціального педагога.

Тема 3. Основні категорії та принципи педагогічної етики.

Змістовний модуль 2. Етична та етикетна культура сучасного педагога

Тема 1. Професійна культура соціального педагога.

Тема 2. Основні вимоги етикету в сучасній освіті.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма						
	усього	у тому числі					
		лекц.	практ	сем.	інд.	п.к.	с.р
Змістовий модуль 1. Загальні засади педагогічної етики.							
Тема 1. Предмет, структура, функції і завдання педагогічної етики.	12	2	2	2	2		4
Тема 2. Моральна свідомість та самосвідомість особистості соціального педагога.	12	2	2	2	2		4
Тема 3. Основні категорії та принципи педагогічної етики.	12	2	2	2	2		4
Модульна контрольна робота 1.	2					2	
Разом за змістовним модулем 1	38	6	6	6	6	2	12
Змістовий модуль 2. Етична та етикетна культура сучасного педагога							
Тема 1. Професійна культура соціального педагога.	12	2	2	2	2		4
Тема 2. Основні вимоги етикету в сучасній освіті.	8	2	2				4
Модульна контрольна робота 2.	2					2	
Разом за змістовним модулем	22	4	4	2	2	2	8
Усього годин	60	10	10	8	8	4	20

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Джерела педагогічної етики.	2
2	Моральна свідомість та самосвідомість особистості педагога.	2
3	Добро і зло в професійній діяльності соціального педагога.	2
4	Педагогічна культура спеціаліста соціальної сфери.	2

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Історичний розвиток педагогічної етики.	2
2	Моральний вибір в педагогічній ситуації.	2
3	Етичні відносини в соціально-педагогічній діяльності.	2
4	Етичний кодекс соціального педагога.	2
5	Основні правила етикетної культури педагога.	2

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
1	Філософські засади педагогічної етики. «Золоте правило» моралі.	4	5
2	Формування моральних якостей педагога. Дати визначення поняттям «моральність» і «мораль», розмежувати їх.	4	5
3	Проблеми деонтології у діяльності соціального педагога.	4	5
4	Культура спілкування соціального педагога в системі моральних відносин.	4	5
5	Історичні аспекти розвитку педагогічного етикету.	4	5
	Разом	20	25

8. Методи контролю

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.

Методи письмового контролю: письмове тестування, модульна контрольна робота.

Методи самоконтролю: самооцінка, самоаналіз.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Вид роботи	максимальна кількість балів за один вид роботи	обов'язкова кількість виконаних завдань за курс	максимальна кількість балів за всі види роботи
1. Відвідування лекцій	1	4	4
2. Відвідування семінарів	1	3	3
3. Відвідування практичних занять	1	5	5
4. Виконання завдання для самостійної роботи	5	5	25
5. Робота на семінарському (доповідь, виступ, повідомлення, участь в дискусії) та практичному занятті	10	3	30
6. Робота та практичному занятті	10	5	50
7. Виконання модульної контрольної роботи	25	2	50
Всього			167
Залік Коефіцієнт	1,67		

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота					Підсум. тест. (залік)
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2		
T1	T2	T3	T4	T5	
97			70		
Всього 167					

Навчально-методична карта дисципліни «Педагогічна етика»

Разом: 60 год.: лекції - 10 год., практичні заняття - 10 год., семінарські заняття - 8 год., індивідуальна робота - 8 год., самостійна робота - 20 год., модульний контроль - 4 год.

Модулі		Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2	
Назва модуля		Загальні засади педагогічної етики			Етична та етикетна культура сучасного педагога	
Лекції		1	2	3	4	5
Теми лекцій		Предмет, структура, функції і завдання педагогічної етики.	Моральна свідомість та особистості соціального педагога.	Основні категорії та принципи педагогічної етики.	Професійна культура соціального педагога.	Основні вимоги етикету в сучасній освіті.
Теми семінарських занять		Джерела педагогічної етики.	Моральна свідомість та особистості педагога.	Добро і зло в професійній діяльності соціального педагога.	Педагогічна культура спеціаліста соціальної сфери.	
Теми практичних занять		Історичний розвиток педагогічної етики.	Моральний вибір в педагогічній ситуації.	Етичні відносини в соціально-педагогічній діяльності.	Етичний кодекс соціального педагога.	Основні правила етикетної культури педагога.
Самостійна робота		Табл. 7				
Види поточного контролю		Модульна контрольна робота 1 (25 балів)			Модульна контрольна робота 2 (25 балів)	
Підсумковий контроль		Залік				

Шкала оцінювання

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно - відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре - достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре - в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно - посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо - мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання - незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу - досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення

10. Методичне забезпечення

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ навчально-методичні посібники;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ збірка тестових завдань;
- ✓ схематична наочність;
- ✓ збірка педагогічних завдань.

11. Очікувані результати

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти зможуть оволодіти:

- знаннями щодо особливостей становлення та розвитку етичної традиції в Україні та за кордоном;
- знаннями щодо ефективної взаємодії із клієнтами та колегами відповідно до етичних принципів, норм та правил;
- етичними та етикетними нормами і принципами професійної діяльності соціального педагога;
- психолого-педагогічними засадами морального самовдосконалення педагога;
- аналізувати:
- ціннісні орієнтації та моральні ідеали сучасного українського суспільства;
- зразки моральної поведінки соціального педагога у різних педагогічних ситуаціях;
- розпізнавати:
- власний рівень моральної вихованості;
- ефективні вербальні та невербальні засоби спілкування в професійній діяльності.

12. Рекомендована література

Базова:

1. Бех І.Д. Особистість у просторі духовного розвитку [Текст] : навч. посіб. / І.Д. Бех-К.: «Академвидав». 2012. - 256 с.
2. Васянович Г.П. Педагогічна етика [Текст] : навч. посіб. / Г.П. Васянович. – К. : «Академвидав». 2011. - 255 с.
3. Вознюк Н.М. Етика [Текст] : навч. посіб. / Н.М. Вознюк. – К. : Центр навч. літ. 2008. – 212 с.
4. Семеног О.М. Культура наукової української мови [Текст]: навчальний посібник / Олена Миколаївна Семеног. – Київ : Академія, 2010 . – 213 с.
5. Степанчук Л.С. Мовний етикет педагога [Текст] / Л. С. Степанчук // Педагогічна майстерня : науково-методичний журнал. - 2015. - № 3. - С. 8-10.
6. Тофтул М.Г. Етика [Текст] : навч. посіб.- 2-ге вид. виправ. і допов. / М.Г.Тофтул. - К. :«Академія». 2011. - 440 с.
7. Хоружа Л. Л. Етичний розвиток педагога [Текст] : навч. посіб. /Л.Л. Хоружа. – К.: «Академвидав». 2012. - 208 с.

Додаткова:

1. Власова О.І. Педагогічна психологія [Текст] : навч. посібник / О.І. Власова. – К.: ПАРОПАН. 2005. – 400 с.
2. Іщук С.В. Етика соціальної роботи. Курс лекцій [Текст] : навч. посіб. /С.В. Іщук. – Тернопіль: ТДПУ. 2008.- 59 с.
3. Мовчан В. Історія і теорія етики [Текст] : навч. посіб. / В Мовчан. - Дрогобич: Коло. 2003. - 432с.
4. Сметанський М.І. Формування соціальної відповідальності вчителя[Текст] : навч. посіб. /М.І. Сметанський. - Вінниця: Вінницький держ. пед. ін-т. 1993. - 91 с.
5. Малахов В. А. Етика: Курс лекцій [Текст] : навч. посіб. /В. А.Малахов. - 4-те вид. - К.: Либідь. 2008.-384 с.
6. Чмут Т.К., Чайка Г.Л. Етика ділового спілкування [Текст] : навч. посіб. / Т.К. Чмут, Г.Л. Чайка.- 6-те вид. випр. і доп. - К.: Знання. 2007. - 230 с.

13. Інформаційні ресурси

1. Етичний кодекс українського педагога [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://myvchytel.dp.ua/index.php/uchytelska/55-etychnyi-kodeks-vchytelia> - Заголовок з екрану.
2. Концепція Нової української школи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/ua-sch-2016/> - Заголовок з екрану.
3. Мишаткина Т. В. Педагогическая этика [Електронний ресурс]: учеб. пособ. серия «Высшее образование» /Т. В.Мишаткина. - Ростов н/Д: Феникс. 2004. - 304 с. – Режим доступу: <http://www.studfiles.ru/preview/2230440/>- Заголовок з екрану.

4. Навчальні матеріали он-лайн [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://pidruchniki.com/> - Заголовок з екрану.
5. Тейлор Ч. Етика автентичності [Електронний ресурс] / Ч. Тейлор / пер. з англ.,
А.Васильченко. –2-ге вид. – К.: Дух і літера. 2013. –128с. – Режим доступу:
http://issuu.com/duh-i-litera/docs/taylor_etyka_extract - Заголовок з екрану.